יו) [טפועות ימ. ממות עט:], ב) פסחים נח: יומא לד. ב"ק קיא. מנחות מט.

תמיד כח: וב"מ נה. זבחים קג.], ג) [ע" מוס' קדושין נד: ד"ה מרי], ד) שקלים

פ"ד ה"ב. ה) ומנחות ל.ז.

ו) שקלים פ"ד ה"ב, 1) נשבת קב: זבחים פח:

מנחות פט. תמיד כט. לא:ז.

ת (תמות פט. מתיי כט. נמ.), ד) [ויקרא ו], ט) [פסחים נמ:], י) [במדבר כח],

כ) נ״א אבין,

תורה אור השלם

1. וכבלותם הביאו לפני

הַמֵּלֶךְ וִיהוֹיַדַע אַת שַאַר

נר מצוה

שו א מיי׳ פ״ד מהלכות שקלים הלכה א: שקלים הלכה א: שו ב מייי שם הלכה ט :6יו

מוסף רש"י

לב בית דין. של כהנים מנחות עט:) וכל מידי דליבור נותנין ב"ד לב העולה עולה ראשונה. דכמינ גבי סדר המערכה ובער עליה הכהן עלים בבקר בבקר וערך עליה העולה, ה' ימירה דריש, שמהא היא ראשונה שלא יהא הקטר קודם לתמיד של שחר (ב"מ נה.) העולה שחר (ב"מ נה.) העולה משמע העולה תהא ראשונה לכל הקרבנות (מנחות מט.) מדלא כמיב וערך עליה עולה, אלא העולה, הכי קאמר וערך עליה מיד העולה החשובה האמורה תחלה לכל העולות והיינו עולת תמיד דפרשת קרבנות, דקרבן תמיד כתיב ברישה (פסחים נח: וכעי״ז ובחים קג.) או: דאי לאורויי בעלמה התה שיקטירו עליה עולה ושלמים, נכתוב וערך עליה (יומא לד.). ועק לקיץ המזבח. כשטתוכ בעל לוקחין מאותן נסכים רדשים לעולה ומקיצין רישים לעולה ומקיצין כבשים לעולה ומקילין אותם, ולשון קיץ היינו דבלות, כאדם שמביאין לו תאנים לאחר סעודה. והכי למהיט בפ"ק דשבועות אמרינן בפ"ק דשבועות (יב: עי"ש) קין כבנות שוח לאדם (מנחות צ. מכת"י).

תוספות רי"ד

אליהו זוטא: תנן התם מותר שירי הלשכה מה היו עושין בהן לוקחים בהן יינות שמנים וסלתות וכר להקדש דברי ישמעאל ר׳ עקיבא י אומר אין משתכרין בשל הקדש ולא בשל עניים בשל הקדש אין עניות במקום עשירות בשל עניים דלמא מיתרמי עניא עניים ולמא מיתורטי ענייא וליכא למיתבא ליה: חנן אומר וכו׳ והלכתא כחנן . לקמן דדוקא בדאמרי׳ כשתבוא לגבות כתובתה תגבה בלא שבועה אבל כשתובעת מזונות יהבינן לה בלא שבועה איתמר רב אמר

וככלותם. לחזק את בדק הבית בימי יהואש. ופסוק זה בדברי הימים: שגבו. לצורך בדק הבית והותירו שאין לריכין לכולו עושין מן המותר

ובי גבו והותירו מאי הוי. אבל אהנך דלעיל לא פריך בית גרמו ובית אבטינס דבכל הנהו היו בית ישראל מקדישין אותן לצורך כך כמו לצורך קרבנות שכל אותן דברים רגילות הן והיינו דקתני דבאין מתרומת הלשכה עלמה ולא קתני מותר היינו משום דלאו מחמת לב ב"ד מישתרו אלא מחמת ישראל אבל להך תירוצא פריך דמסיק היכא דלא הותירו אסירי והיכא דהותירו שרי פריך מאי שנא דהא פשיטא שלא לדעת

כן מקדישין כיון דלא שרית ליה כי לא

הותירו ומשני לב ב"ד מתנה עליהן

. והן מקדישין לדעת ב"ד: תבא דבי רבי ישמעאל כלי שרת באין מתרומת

הלשבה. הא תרומת הלשכה היינו

מותר תרומת הלשכה כדמוכח במתני׳

דפליג אר"ע דקתני מותר תרומה

לכלי שרת וא"ת כי פריך הש"ס ואימא

שיריים גופייהו והיינו משום דכתיב

שאר ולישני דהא שאר הכסף היינו

מותר תרומה י"ל דבמילתא דפסיהא

ליה בעי לאוקמי קרא דהיינו שיריים

דבכל שנה איתנהו אבל במותר דלא פסיקא ליה לא ניחא ליה לאוקמי

לקרה: כדאמר רבא העולה

עולה ראשונה. מימה אמאי אינטריד

האי דרשא דרבא תיפוק ליה מהיכא

דמפקא מתניתין דובחים בפרק כל

התדיר (דף פט. ושם) דקתני כל התדיר

מחבירו קודם לחברו התמידים קודמין

למוספים כו' והא בעי בגמרא מנ"ל

ומתמה מנא לן כדקתני טעמא מלבד

עולת הבקר אשר לעולת התמיד וכ״ת

דהתם איצטריך היכא דליכא אלא חד

דאשמעינן קרא דעקרינן לגמרי

מוספין מקמי תמידין לא היא דמהתם

נפקא לן בכ"מ דתדיר ושאינו תדיר

תדיר קודם כדמפיק התם מכחלה

תעשו שיהו כל עשיות שוות וחי בכי

האי גוונא מיירי מהתם לא נפקא לן

ועוד מסברא רישא דכל התדיר

מחבירו קודם לחבירו מיתניא דומיא

דבבא שאחריה דקתני כל המקודש

מחבירו הודם לחבירו דם חטאת הודם

לדם עולה מפני שהוא מרצה כו' וכל

הנך בקדימה ממש מיירי והא נמי ליכא

לתרולי דאי מהתם דמלבד עולת

הבקר הוה אמינא דווקא עולה דקדמה

למוספין משום דתדירא ומוספין לא

תדירי אבל תמידין לעולת נדבה דהויא

ליה נמי תדירא לעולם אימא לך לא

מקדום להכי אינטריך קרא דהעולה

עולה ראשונה דבמנחות פרק התכלת

(דף מט. ושם) מייתי לקרא דרבא

אקדימה דעולה למוספין דאמרי׳ התם

בעה מיניה רב חייה בר י הבה מרב

חסדא לבור שאין להם תמידין ומוספין

אי זה מהם קודם כו' ומסיק אמר ליה

תניתוה התמידין אין מעכבין את

כלי שרת מהו שיעשו מקדשי בדק הבית צורך מזבח נינהו ומקדשי בדק הבית אתו או צורך קרבן נינהו ומתרומת הלשכה היו עושין אותן א"ל אין נעשין אלא מתרומת הלשכה איתיביה יוככלותם הביאו לפני המלך ויהוידע (הכהן) את שאר הכסף ויעשהו כלים לבית ה' כלי שרת וגו' א"ל דאקרייך כתובי לא אקרייך נביאי 2אך לא יעשה בית ה' ספות וגו' כי לעושי המלאכה יתנוהו אי הכי קשו קראי אהדדי לא קשיא כאן שגבו והותירו כאן שגבו ולא הותירו וכי גבו והותירו מאי הוי א"ר אבהו יולב ב"ד מתנה עליהן אם הוצרכו הוצרכו ואם לאו יהו לכלי שרת תנא דבי רבי ישמעאל כלי שרת באין מתרומת הלשכה שנאמר את שאר הכסף איזהו כסף שיש לו שיריים הוי אומר זה תרומת הלשכה ואימא שיריים גופייהו כדאמר רבא יהטולה עולה ראשונה ה"ג הכסף כסף ראשון מיתיבי "הקמורת וכל קרבנות צבור באין מתרומת הלשכה מזבח הזהב או ולבונה וכלי שרת באין ממותר נסכים מזבח העולה הלשכות והעזרות באין מקדשי בדק הבית חוץ לחומת העזרה באין משירי הלשכות זו היא ששנינו חומת העיר ומגדלותיה וכל צרכי העיר באין משירי הלשכה תנאי היא דתנן יימותר תרומה מה היו עושין בה ריקועי זהב ציפוי לבית קדשי הקדשים ר' ישמעאל אומר מותר פירות לקיץ המובח מותר תרומה לכלי שרת יר"ע אומר פמותר תרומה לקיץ המזבח מותר נסכים פ לכלי שרת רבי חנינא סגן הכהנים אומר מותר נסכים לקיץ המזבח מותר תרומה לכלי שרת וזה וזה לא היו מודים בפירות פירות מאי היא דתניא מותר תרומה מה היו עושין בה לוקחין פירות בזול ומוכרין אותם ביוקר והשכר מקיצין בו את המזבח וזו היא ששנינו מותר פירות לקיץ המזבח מאי זה וזה לא היו מודין בפירות דתנן יימותר שירי לשכה מה היו עושין בהן לוקחין בהן יינות שמנים וסלתות והשכר להקדש דברי ר' ישמעאל רבי עַקיבא אומר אין משתכרין בשל הקדש אף לא בשל עניים בשל הקדש מאי מעמא לא יאין עניות במקום עשירות בשל עניים מאי מעמא לא דלמא מתרמי עניא וליכא למיתבא ליה: מי

כלי שרת: מחי הוי. הח לח לקדושת קרבן גבו: כסף שיש לו שיריים. כסף הקופות שהוא נתרם מן הלשכה ושיריים נשארים בלשכה: זה תרומת הלשכה. כסף שבקופות: ואימא שיריים גופייהו. משיריים הנותרים בלשכה כלי שרת באין ולא מן התרומה עלמה: העולה עולה ראשונה. מנין שלא יהא דבר קודם על המערכה לתמיד של שחר ת"ל וערך עליה העולהיי והוינן בהיי מאי תלמודה ואמר רבה העולה משמע העולה האמורה ראשון בסדרי קרבנות והיא עולת הבקר שנא"י ואמרת להם זה האשה כו' וה"א יתירא הא דריש. וה"נ את שאר הכסף בכסף שיש לו שחר: מובח הוהב. כלי הוח ולח בנין שאינו מחובר לאדמה ויכולין לטלטלו לפיכך נידון ככלי: ולבונה. של לחם הפנים: מותר נסכים. פליגי בה במס׳ מנחות בפרק שתי מדות (דף 3.) רבי חיים ב"ר יוסף חמר בירולי מדות שהמספקין סלחות שקבלו מעות הקדש לספק סלתות כל ימות השנה מודדין להקדש במדה מבורלת טפופה ולא מחוקה והמקריבן מוחק המדה והם מותר נסכים ומוכרים אותן ור׳ יוחנן אמר כאותה ששנינו המקבל עליו לספק [כל ימות השנה להקדש] סלתות מארבע סאין בסלע ועמדו משלש שנתייקרו מספק מארבע והמהבל לספק משלש והחלו ועמדו מד' מספק ד׳ וזו היא ששנינו מותר נסכים לקיץ המובח: מובח העולה. שהוא בניו בא מקדשי בדק הבית: חוץ לחומת העורה. כגון עזרת נשים והחיל וחומת העיר ומגדלותיה בחים משיריים הנותרים בלשכה כשתרמוה בקופות: **תנחי היא.** דאיכא למאן דאמר כלי שרת מתרומת הלשכה בחין: מותר מרומה. הנשאר בקופות בר"ח ניסן שמכאן ואילך אין לוקחין קרבנות לבור אלא מתרומה חדשה כדאמרינן בר"ה (דף ז.) קרבנות לבור הבאין באחד בניסן מלוה להביא מן החדש: ליפוי לבית קדשי הקדשים. מחפין בהם הרלפה והכתלים: מותר. כיום פירות. ולקמן מפרש מאי ניהו: לקיץ

המובח. כשהוא בטל מנדרים ונדבות

לוקחין עולות ומקריבין בשר למזבח

ועורות לכהנים: וזה וזה. ר' עקיבא

ור׳ חנינה: לה היו מודין. שיהה שום

מותר בפירות: והשכר מקילין בהן.

והקרן לכלי שרת כדקאמר רבי

ישמעאל: מאי זה וזה לא היו מודים.

כלי שרת. שמשרתין בהן במובח החילון שהוא בנין של אבנים:

ַהַּבֶּּטֶף וַיִּיוּיּיָן ע אֶוּנ שְּאָוּ הַבָּּטֶף וַיִּעֲשֵׂהוּ בַלִּים לְבֵית יְיָ בְּלֵי שָׁרֵת וְהָעֲלוֹת וְיָבְּיִּ הְּצִיּ שְׁרֵת וְהָעֵלוֹת וְכָפּוֹת וּכְלֵי זְהָב בְּבֶסֶף וַיִּהְיוּ מִעֲלִים עלות בְּבִית יִיְ הָמִיד בֹּל יְמֵי יהוידע:

2. אַך לֹא יֵעֶשֵׂה בֵּית יִיַ 2. מְוְרָקוֹת בָּטֶף מְוַמְּרוֹת מִוְרָקוֹת חֲצִצְרוֹת כָּל בְּלִי מִוֹרָקוֹת חֲצִצְרוֹת כָּל בְּלִי זָהָב וּכְלִי כָּסֶף מִן הַכֶּּסֶף המוּבא בית יי: כִּי לעשׁי הַמְּלָאכָה יִתְּנָהוּ וְחִזְּקוּ בּוּ אָת בֵּית יָיָ: מלכים ב יב יד-טו

3. וְהָאֵשׁ עַל הַמִּוְבֵּחַ תּוּקַד בּוֹ לֹא תִּבְבֶּה וּבָער עָלֶיהָ הַכּהַן עַצִּים בַּבּקָר בַּבַּקָר וְעָרַךְּ עֻלֶיהָ הָעֹלְה בַּבַּקָר וְעָרַךְּ עֻלֶיהָ הָעֹלְה יְּיִּיְהָּ הָעלְהּ עְלֶּיהָ חֶלְבֵי הַשְּׁלְמִים: ייר

גליון הש"ם

גם' מותר תרומה לקיץ המובח. אם לא היה מותר היו עושים נדבה שלא יהיה המזבח בטלה. רבינו יונה ימ"ג לברכום:

הגהות הגר"א

[א] גמ' (ולבונה ו)כלי. מלת ולבונה עם הוא"ו ממלת וכלי מוקפים ונ"ב וכל כ״ה בירושלתי דשקלים (פ"ל ק"ג):

> ירון ענא וליכא יכורובא יירו. ביי שהלך למדינת הים: איתמר רב אמר המוספין ולא המוספין את התמידים מאי פירושא דלא היו מודים כדתנן ה״ד אילימא דאית ליה וליקדם והתניא מנין שלא יהא דבר קודם 🗸 דפליג ר״ע אדרבי ישמעאל ולא הודה לו שיהו משתכרין בשל הקדש: לחמיד של שחר ת"ל וערך עליה העולה ואמר רבא כו' אלא בדלית ליה פוסקיו

> ואי בתמידין ומוספין דהיום פשיטא שחדיר קודם אלא במוספין דהיום ותמידין דלמחר אלמא אקדימה דעולה למוספין מייתי לה ותימה דרשת המשנה הוה ליה לאיתויי דקתני בהדיא מלבד עולת הבקר ובההיא דשילהי הגחל קמא (ב"ק דף קיא. ושם) קשה יותר דקתני הביא אשמו עד שלא הביא גזילו לא יצא ומפרש בגמ' מלבד איל הכפורים מכלל דכסף קדים ופריך אלא מעתה מלבד עולת הבקר ה"נ דמוספין ברישא והא תניא מנין שלא יהא דבר כו׳ ואמר רבא העולה עולה ראשונה והשתא הוה ליה לאתויי מתני׳ דכל התדיר דאדרבה מדכתי׳ מלבד מכלל דעולה קדמה ונרא׳ לפרש דודאי מדכתי׳ העולה נפקא דהקטרת תמיד קדמה להקטרת מוספין דגבי הקטרה הוא דכתי׳ מלבד עולת הבקר אשר לעולת התמיד מעשו את אלה התם עשוי דדם נינהו והשתא בב"ק לא הוה מצי לאתויי מתני׳ דכל התדיר דודאי גבי איל הכפורים משמע לשון מלבד דכסף קדים כיון דהוא כתוב תחלה בפרשה והדר כתיב איל הכפורים אבל גבי עשיות ליכא למידק דמוספין קדמי כיון דכתיב עולה ברישא והדר עשיה דדם דמוספין אבל הקטרה דמוספין כמיב ברישא להכי פריך שפיר מההוא דרבא ומיהו בההוא דמנחות ודאי הוה מצי לאתויי ההיא דכל התדיר: